

ภายใน-ภายนอกของมนุษย์

Internal and external mind of human

วุฒิกกร คงคา

อาจารย์

ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างภายนอกกับภายในของมนุษย์โดยใช้จินตนาการสร้างรูปลักษณะของมนุษย์ขึ้นมาใหม่ โดยการนำเสนอความแตกต่างระหว่างอารมณ์ความรู้สึกของความคลุมเครือที่ลึกลับกับการเปิดเผยที่สวางามระหว่างร่างกายกับจิตใจที่เปรียบเสมือนเปลือกห่อหุ้มแก่นแท้แห่งแรงบันดาลใจที่ปรากฏอยู่ในโน้มนำนี้กัน ทั้งนี้เพื่อแสดงถึงสภาวะทางนามธรรมของจิตใจที่ก่อรูปขึ้นเป็นภาพที่ชัดเจน ข้าพเจ้าใช้สัญลักษณ์รูปทรงของมนุษย์เป็นตัวบอกเล่า โดยมีบรรยากาศที่ลึกลับและสวางามห่อหุ้มอยู่เหมือนกับโลกในความฝันส่วนตัวของข้าพเจ้าเองที่ต้องการสร้างความจริงที่ถูกหลงตาด้วยเทคนิคทางจิตรกรรม รูปทรงของมนุษย์เหล่านี้จะมีทั้งส่วนที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ เหมือนการแตกหักและพังทลายของวัตถุที่เสื่อมโทรมลง แต่ทว่าความเสื่อมโทรมลงของมนุษย์กลับยังแสดงท่าทีที่เข้มแข็ง สง่างามและเต็มไปด้วยอำนาจดุจดังกับว่าภาพภายนอกที่แข็งแกร่งนั้นก็อาจจะทั้งอ่อนแอและเจ็บป่วยรวมไปถึงเสื่อมสลายลงไปได้ทั้งหมดนี้เพื่อสะท้อนว่าถึงแม้มนุษย์จะมีหน้าตาหรือเปลือกหรือร่างกายภายนอกหรือแม้แต่พฤติกรรมที่เต็มไปด้วยอำนาจในการต่อรองกับสังคมแต่แรงบันดาลใจภายในใจอาจเคลือบแคลงความไม่แน่ใจ ความอึดอัด ความสิ้นหวัง ปรากฏให้เห็นด้วยเช่นกัน

Abstract

Through my paintings, I would like to express the relationship between internal and external mind of human by applying my imagination toward creating the new human shapes. These shapes show unclear and mystical feeling, all of which depicting my perceived exquisiteness of body and soul of human. The beauty of these newly created figures clearly represents the nonfigurative shape of human mind that conceal the center of human subconscious desires.

I have drawn on the symbol of human as representation of my thinking. Humans in the painting are presented the realm of mystic environment I have created. They are the product of my unreal and absentmindedly world. Some of these human shapes, in my paintings are whole, and some are of partial body. These are to represent human mind as broken down and corrosion objects. In addition, these figures are painted with my nervous brush stroke, which is attempted to convey that external of human is not only strong and arrogance but also fragile and unwell. To this end, I have employed my art as a medium to debunk the kind mask and external horrific façade that conceal human terrible body and soul; this is with the hope to share with the audiences the weakness and disparity inherence in the mind of humans.

บทนำ

สังคมมนุษย์แต่ละสังคมมักมีความแตกต่างกันในแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา และค่านิยมต่าง ๆ แต่ภายใต้ความแตกต่างเหล่านี้ สังคมทุกหนแห่งทั่วโลกมีลักษณะพื้นฐานที่เหมือนกันอยู่ประการหนึ่งคือ สังคมเป็นการรวมตัวกันเพื่อความอยู่รอดของสมาชิก การที่สังคมจะดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น พฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนจะต้องเป็นสิ่งที่คาดคะเนได้ สมาชิกทุก ๆ คน จะต้องคาดคะเนได้ว่าคนอื่นจะมีพฤติกรรมเช่นไรในสถานการณ์ต่างๆ ในสังคมมนุษย์ ความสามารถคาดคะเนพฤติกรรมของผู้อื่นได้ถูกต้องเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม (ยศ สันตสมบัติ. 2544:11)

มนุษย์เราจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าสังคมคือตัวบทที่กำหนดกฎเกณฑ์และควบคุมพฤติกรรมของคนเรา เพราะการที่มนุษย์อยู่ในสังคมจะต้องได้รับการยอมรับจากคนในสังคมด้วยกัน ซึ่งถ้านอกเหนือจากการคาดคะเนหรือนอกเหนือกฎกติกาบุคคล ๆ นั้นย่อมเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและอาจถูกต่อต้านจากสังคมทั้งนี้เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่สังคมไม่อาจจะคาดคะเนได้

พฤติกรรมที่ต่างคนต่างมีจุดยืนของตัวเองนี่เองที่เป็นเหมือนเส้นขีดค้นหรือกรอบที่กำหนดความเป็นคน หากผู้ใดมีพฤติกรรมที่ทะลุออกไปนอกกรอบยอมไปกระทบต่อเส้นแบ่งที่สังคมขีดเป็นกติกา มนุษย์จึงต้องบริหารจุดยืนและความต้องการของตัวเองภายใต้กฎของวัฒนธรรมที่สังคมสร้างขึ้นสืบต่อกันมา

การบริหารจุดยืนของตัวเองให้เกิดสมดุลระหว่างพฤติกรรมที่

มนุษย์ต้องการกระทำ โดยไม่ให้ออกนอกกรอบของสังคม จึงเป็นข้อบังคับ
อย่างหนึ่งในวัฒนธรรมของมนุษย์ซึ่งเป็นที่มาของการดัดแปลง ปรู้งแต่ง
วัฒนธรรมต่าง ๆ ให้เกิดความสิ้นไหลไปตามความต้องการของมนุษย์เอง
การบริหารตัวตนให้อยู่ในสังคมอย่างเป็นสุขได้ จึงเป็นวัตรที่พึงปฏิบัติและ
ย่อมเกี่ยวข้องกับความหวัง ความฝัน ความปรารถนาที่จะต้องถูกจัดให้อยู่
ในกรอบ ๆ หนึ่งตามที่สังคมตั้งขึ้น ทั้ง ๆ ที่ความหวัง ความฝัน ความ
ปรารถนาคือเป็นเจตจำนงอันเสรีของมนุษย์ที่อาจไร้ข้อจำกัด อย่างไรก็ตาม
ยังมีมนุษย์อยู่ไม่น้อยที่เกิดความรู้สึกเก็บกด เพราะไม่อาจกระทำตามสิ่งที่
ตัวเองฝัน หวัง และปรารถนาได้ด้วยเพราะอาจจะเกิดการละเมิดกฎของ
สังคมขึ้นมา

ความเก็บกดเหล่านี้เรียกร้องให้มนุษย์ต้องใส่หน้ากากเพื่อปกปิด
สิ่งซ่อนเร้นที่ตัวเองต้องการอยู่ในเพื่อไม่ให้สังคมจับตา มนุษย์จึงจำต้อง
แอบแฝงความต้องการลึก ๆ ของตนเองและแปรเปลี่ยนมันไปสู่พฤติกรรม
อะไรบางอย่างเพื่อหลบเลี่ยงการจับผิดจากสังคม หรือไม่ก็โน้มน้าวให้สังคม
สร้างวัฒนธรรมใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อขยายกรอบของกฎให้กว้างขวางจนมี
หนทางที่มนุษย์เหล่านั้นจะได้สำแดง ความฝัน หวัง ปรารถนาให้เป็นที่
ยอมรับจากคนอื่น ๆ โดยไม่รู้สึกลับกแยก

ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่ามนุษย์จะสร้าง “เกราะกำบัง” ให้กับตัวเองเพื่อ
ช่วยให้ตนเองนั้นมีภาพลักษณ์ที่กลมกลืนไปกับสังคม แต่ในขณะที่เดียวกัน
“เกราะ” เหล่านี้ก็อาจจะกะเทาะเอาแก่นแท้ภายในจิตใจของเขาออกมาเมื่อ
มนุษย์เป็นตัวของตัวเองอย่างสุดซึ้งตามที่ใจปรารถนา

ความปรารถนาในที่นี้ หมายถึงกิเลสตัณหาหรือความอยากได้
อยากมี อยากเป็น ซึ่งจะเรียกร้องให้มนุษย์กะเทาะเปลือกหรือหน้ากาก
เหล่านั้นออกมา กิเลสตัณหาที่ปรากฏอยู่ “ภายในใจ” ของมนุษย์ซึ่งถูก
ปกปิดเอาไว้ด้วยหน้ากากของกฎกติกาของสังคม แต่เมื่อใดก็ตามที่มนุษย์
มองหาช่องทางที่จะแทรกตัวเองออกไปจากเกราะเพื่อกระโจนเข้าไป “สิ่ง
เร้า” ที่ก่อให้เกิดกิเลสในใจของเขาได้ เขาก็จะกระทำทันทีโดยไม่ลังเล

ข้าพเจ้าสนใจสภาวะ “ภายใน” ที่หมายถึงความทะยานอยาก
ของมนุษย์กับสภาวะ “ภายนอก” ที่หมายถึง หน้ากากที่อำพรางเพื่อเสแสร้ง
ให้อยู่ในสังคมได้ว่าทั้งสองสิ่งนี้จะสมดุลกันอย่างไรในโลกของศิลปะที่
เปรียบเสมือนภาพลักษณ์หรือตัวแทนของความรู้สึกภายในของข้าพเจ้าเอง
ความสำคัญของเรื่องที่น่ามาสร้างสรรค์

ความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายภายนอกและจิตใจภายในของ
มนุษย์เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งที่ได้รับการค้นคว้าจนกลายเป็นองค์ความรู้ที่
ปรากฏอยู่ในสาขาวิชาปรัชญา จิตวิทยา มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา

ด้วยว่าความสัมพันธ์ของทั้ง 2 สถานะนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมและแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดการกระทำของมนุษย์ซึ่งพฤติกรรมและแรงจูงใจนี้ถูกสร้างมาจากสิ่งแวดล้อมหรือสังคมรอบตัวของมนุษย์เองและผลของพฤติกรรมกับแรงจูงใจที่ปรากฏออกมาเป็นการกระทำก็จะส่งผลไปสู่สังคมอีกทอดหนึ่ง ซึ่งถือความเป็นปรากฏการณ์ปกติ อย่างไรก็ตามการพยายามสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภายในกับภายนอกก็คือการพยายามสร้างสมดุลให้มนุษย์มีความสุขในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ซึ่งหมายถึงมนุษย์ยังคงต้องการที่จะกระทำสิ่งใดตามใจปรารถนาของตนเองโดยไม่ให้สังคมเดือดร้อน

การพยายามรักษาสอดคล้องนี้จึงอาจเป็นได้ทั้งความจริงใจที่บริสุทธิ์ในใจของมนุษย์เองหรืออาจเป็นการกลบเกลื่อน ปกปิด แสร้งสร้างเพื่อหวังผลสิ่งใดสักอย่าง ดังเช่น มนุษย์บางคนมีแรงปรารถนาที่แรงกล้าซึ่งเก็บกดเอาไว้แต่ไม่อาจแสดงออกไปสู่สังคมได้ด้วยว่ามันอาจจะผิดกฎ ผิดระเบียบหรือผิดกติกาของสังคม มนุษย์คนนั้นก็คิดค้นหาวิธีการต่าง ๆ นานาด้วยเล่ห์เหลี่ยมเพื่อที่จะสร้างความชอบธรรมให้กับแรงปรารถนาของตนเองโดยไม่ให้สังคมจับผิดได้ สิ่งเหล่านี้ข้าพเจ้าตั้งสมมติฐานว่ามันคือ “หน้ากาก” หรือ “หน้ากาก” ของมนุษย์ที่ดูเหมือนว่าดีเด่น สวยงามตามที่สังคมคาดหวังแต่ที่อยากจะเป็นโดยผู้คนในสังคมให้การยอมรับแต่เบื้องลึกหรือ “หลังฉาก” ที่เป็นแก่นแท้อาจจะอัปลักษณ์และเป็นด้านมืดที่สังคมมองว่าเสื่อมทราม และผิดกฎของความเป็นมนุษย์

อย่างไรก็ตาม การบิดเบือนหรือปรุงแต่งตัวตนด้วยการกลบเกลื่อนหน้าฉากหรือภายนอกโดยซุกซ่อนความจริงภายในเอาไว้กลับกลายเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งในตัวของมนุษย์ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสัญชาตญาณในการเอาตัวรอดอย่างหนึ่ง

ข้าพเจ้าจึงต้องการเปิดเผยความรู้สึกที่มีต่อมนุษย์ในแง่ของการซุกซ่อนบางสิ่งบางอย่างเอาไว้ ให้ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมที่มีรูปธรรมของจินตนาการส่วนตัวของข้าพเจ้า เพื่ออธิบายถึงสถานะที่สัมพันธ์กันระหว่างภายในกับภายนอกดังกล่าว

วัตถุประสงค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้า มุ่งเน้นการสร้างภาพเป็นรูปธรรมด้วยกระบวนการทางจิตรกรรม เพื่อแสดงภาวะความแตกต่างของมนุษย์ระหว่างเปลือกนอกของร่างกายกับจิตใจภายในว่าเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบกันในลักษณะใด โดยข้าพเจ้าจะสร้างเป็นภาพจากจินตนาการเพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่อยู่ภายในกับสิ่งที่อยู่ภายนอกโดยใช้ตัวของข้าพเจ้าเป็นบรรทัดฐานในการแสวงหารูปธรรมในการตั้งสมมติฐานนั้น ๆ เพื่อผลออก

ไปสู่คนดูจะได้มองเห็นสภาวะหนึ่งของมนุษย์ที่ถูกตีความตามสิ่งที่ข้าพเจ้าค้นคว้าขึ้น ซึ่งข้าพเจ้ามีเจตนาที่จะเปิดเผยถึงความลึกซึ้งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจกับร่างกายที่อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับภาพที่สังคมพบเห็น เพื่อเป็นการกะเทาะเปลือกมนุษย์ไปตามจินตนาการของข้าพเจ้า

ขอบเขตของเนื้อหา

ข้าพเจ้าต้องการแสดงสภาวะจิตใจของมนุษย์ที่สัมพันธ์กับร่างกายที่มีการปกปิด ซ่อนเร้นและการเปิดเผยสิ่งที่อยู่ภายในออกมาคล้ายกับการห่อหุ้มร่างกายเอาไว้ด้วยเกราะหรือหน้ากากอันเป็นหน้าฉากที่แสดงตัวตนออกไปสู่สังคมเพื่อให้คนยอมรับแต่เบื้องหลังหรือแก่นแท้ภายในใจกลับซุกซ่อนแรงปรารถนา ความฝัน ความหวังบางอย่างที่ไม่น่าไว้วางใจ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสังคม ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้เจาะจงลงไปว่าเป็นเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งโดยเฉพาะ มันอาจเป็นได้ทั้งการแสดงอำนาจของผู้ชายที่ต้องการครอบงำและควบคุมเพศหญิงเอาไว้ด้วยการแสดงออกทางร่างกายที่แข็งแรงกว่า ใหญ่โตกว่า แต่ทว่าภายในกลับเต็มไปด้วยความอ่อนแอ ซึ่งการแสดงอำนาจคุกคามในเชิงเพศ ปรากฏอยู่ในสังคมมานานแล้ว ซึ่งเป็นสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิง หรืออีกนัยหนึ่งที่สะท้อนผ่านผลงานของข้าพเจ้าก็เป็นไปได้ที่จะพูดถึงความสวยงามน่ายกย่อง น่านับถือ และน่าคร่ำครวญของมนุษย์ที่ถูกสร้างจนเป็นวาทกรรมที่เชื่อถือสืบต่อกันมาในสังคมเป็นเวลาช้านานว่ามนุษย์คือความสูงส่งที่เต็มไปด้วยความสมบูรณ์แบบซึ่งสิ่งนี้อาจเป็นเพียงแค่วิถีภายนอกหรือมายาคติที่เชื่อถือโดยไม่ได้เป็นความจริงเพราะความจริงมนุษย์อาจจะยังคงอัปลักษณ์ น่าอดสูและขาดตกบกพร่อง ไม่สมประกอบ ดังตัวอย่างของสงครามต่าง ๆ ที่มนุษย์ก่อขึ้น ซึ่งมนุษย์ป่าวประกาศต่อสังคมว่าสงครามคือวิธีการสร้างสันติภาพแต่ความจริงภายในเบื้องลึกกลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม มนุษย์ยังคงป่าเถื่อนและนิยมความรุนแรง เห็นแก่ตัวและพร้อมจะช่วงชิงผลประโยชน์ใส่ตัวตามแรงปรารถนาของกิเลสที่พอกพูนอยู่ภายใน

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอเนื้อหาของกาเปิดเผยตัวตนที่คล้ายกับการดำรงอยู่ของทั้ง 2 สภาวะคือภายในกับภายนอกที่บางครั้งอาจขัดแย้งกันอย่างน่ากลัวแต่ความน่ากลัวเหล่านี้กลับดำรงอยู่อย่างเป็นธรรมชาติและกลมกลืนสัมพันธ์กันจนเป็นเนื้อเดียวกัน

ขอบเขตของรูปแบบ

ข้าพเจ้าใช้เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ สร้างเป็นผลงานจิตรกรรมที่ใช้รูปทรงเหมือนจริงของมนุษย์นำมาสร้างขึ้นใหม่ให้เกิดเป็นสภาพของรูปทรงที่แปลกแยกไปจากความเป็นจริงเพื่อผลในเชิงจิตวิทยาที่คล้ายกับ

การเปิดเปลือกเปลือกนอกของร่างกายที่เป็นจริงทิ้งไปเหลือเพียงส่วนภายในที่ลึกลับน่ากลัวแต่แอบแฝงด้วยความสวยงามที่น่าหลงใหล รูปทรงและใบหน้าของมนุษย์ที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นจึงกึ่งจริงกึ่งฝันเหมือนกับตัวแทนของรูปลักษณะมนุษย์ที่ถูกบิดเบือนไปจากความจริงแต่ยังมีเค้าโครงนั้น ๆ อยู่ โดยรูปทรงถูกจัดให้อยู่ในบรรยากาศที่สดสว่างของสี แต่ทว่าคล้ายกับความฝันที่ลึกลับที่เหนือไปกว่าความเป็นจริง อันเป็นผลจากจินตนาการของข้าพเจ้าที่ต้องการแสดงภาพมนุษย์ในรูปแบบใหม่รูปลักษณะที่มีทั้งเปลือกและแก่นแท้ปะปนกันอยู่ รูปลักษณะที่สภาพภายนอกร่างกายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสภาพของจิตใจภายใน เป็นรูปลักษณะที่อาจเป็นไปได้ทั้งความสวยงาม น่าลุ่มหลง โรแมนติกและชวนเสนาหาและเป็นได้ทั้งความลึกลับที่น่ากลัว แปลกประหลาด อับลักษณะอย่างน่าพิศวง

ตัวแทนของมนุษย์ในจินตนาการของข้าพเจ้าจึงปรากฏตัวเฉพาะในโลกของจิตรกรรมที่มีมายาคติเฉพาะตัว กล่าวคือจิตรกรรมทำหน้าที่สร้างความลวงให้คล้ายกับความจริง ข้าพเจ้าก็ใช้ประโยชน์จากหน้าที่ของจิตรกรรมอันนั้นในการสร้าง "ความจริงเสมือน" ที่ไม่ใช่ความจริงแท้ ๆ ให้ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมที่จับต้องไม่ได้แต่เป็นเพียงมายาภาพที่ปรากฏอยู่ในสำนึกส่วนตัวที่อาจจะกระทบกับมโนสำนึกของผู้ดูผ่านประสาทสัมผัสทางสายตา ซึ่งก็เท่ากับว่าหน้าที่ทางจิตรกรรมของข้าพเจ้าจึงกลมกลืนกับเนื้อหาดังกล่าวของมนุษย์เพราะข้าพเจ้าสนใจที่จะค้นคว้าสืบค้นถึง "ความจริง" และ "ความลวง" ในชีวิตของมนุษย์เราซึ่งอาจจะซ้อนทับกันอย่างแยกไม่ออก

โลกของจิตรกรรมคือการจำลองภาพที่อยู่ในใจนั้น ๆ ออกมาได้ อย่างชัดเจนซึ่งก็คือโลกที่ซ้อนทับกันอยู่ระหว่างความจริงกับความลวงนั่นเอง

ความบันเทิงใจและแนวความคิดสร้างสรรค์

ในการทำงานศิลปะของข้าพเจ้าจะมีที่มาของแรงบันดาลใจจาก 2 ส่วน คือ

1. ที่มาจากจินตนาการส่วนตัว

ในหลักของจิตวิทยาแล้วสามารถทำความเข้าใจกับคำว่า จินตนาการ ได้ดังนี้จินตนาการเป็นความคิดชนิดหนึ่งหรือเป็นความคิดคำนึงที่บ่งบอกอาการของจิตที่คิดเห็นสิ่งซึ่งอยู่นอกสัมผัส

- จินตนาการคือการระลึกถึงสิ่งที่อยู่ไกล ๆ
- จินตนาการ เป็นการระลึกถึงสิ่งที่เราไม่ได้สัมผัส

โดยตรง และเกิดขึ้นได้โดยที่อวัยวะสัมผัสมิได้ถูกเร้าโดยสิ่งเร้าภายนอก การรับสัมผัสในเชิงจินตนาการอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายนอกได้ แต่สิ่งเร้า นั้นเป็นเพียงจุดเริ่มต้นให้มีจินตนาการต่อไปเท่านั้น ซึ่งการคิดเลื่อนลอยหรือการฝันกลางวันก็เป็นจินตนาการอีกแบบหนึ่ง (กันยา สุวรรณแสง. 2542 :

124) สำหรับข้าพเจ้านั้น โดยปกติมักจะใช้จินตนาการในการสร้างงานศิลปะ เพื่อเป้าหมายของการแสดงภาวะของคู่ตรงกันข้ามจากมุมมองของเรื่องราวต่าง ๆ ที่กระทบเข้ามาในจิตใจและแปรออกมาเป็นภาพความฝัน เช่น ภาพความฝันของบรรยากาศในเมืองตอนกลางคืนจะเต็มไปด้วยแสงสีที่สวยงาม น่าหลงใหลใฝ่ฝันแต่อาจแอบซ่อนความไม่น่าไว้วางใจหรือภัยอันตรายที่มองไม่เห็นได้ชัดแจ้งมาในรูปแบบต่าง ๆ หรือภาพความฝันในป่าเวลากลางคืนที่เต็มไปด้วยความสงบเยือกเย็นและความบริสุทธิ์ของธรรมชาติที่อาจจะเห็นคู่ตรงกันข้ามกับความรู้สึกทางนามธรรมที่หวาดกลัวต่อสิ่งที่มองไม่เห็น เช่น สัตว์ป่า ภูติผีปีศาจ ฯลฯ ตามแต่จิตใจจะจินตนาการไป ซึ่งความรู้สึกที่มองปรากฏการณ์ด้วย 2 มุมมองจากเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมเดียวกัน ปรากฏอยู่ในจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้าอยู่เสมอนับตั้งแต่เด็ก

ความนึกฝันและจินตนาการส่วนตัวของข้าพเจ้า จึงวางอยู่บนพื้นฐานของการไม่ไว้วางใจในสิ่งแวดล้อมหรือแม้แต่ภายในจิตใจของมนุษย์ด้วยกัน ผลงานศิลปะของข้าพเจ้าจึงมักแสดงความรู้สึก 2 ด้าน กล่าวคือ ในด้านหนึ่งมันอาจจะแสดงภาพฝันที่สวยงามแต่อีกด้านหนึ่งกลับแอบแฝงไว้ด้วยความลึกลับน่ากลัวภายในความฝันนั้น ๆ ดังผลงานศิลปะชุดนี้ซึ่งข้าพเจ้าได้จินตนาการรูปลักษณ์ใหม่ของมนุษย์ที่แสดงภาวะของความกลมกลืนและความขัดแย้งของสภาวะภายนอก (ร่างกาย) กับสภาวะภายใน (จิตใจ) โดยมนุษย์ดังกล่าวอยู่ในบรรยากาศอันสวยงาม ชวนฝันท่ามกลางไปด้วยความลึกลับที่แอบแฝงอย่างน่ากลัว

ข้าพเจ้าสนใจความเป็นปฏิกิริยาของคู่ตรงกันข้ามระหว่างร่างกายกับจิตใจ ความดีกับความชั่ว ความสวยงามกับความอัปลักษณ์ ความเปิดเผยอย่างโปร่งใสกับความลึกลับที่ถูกซ่อนเร้น ความจริงกับความฝัน เหล่านี้คือภาพรวมของความรู้สึกในผลงานชุดนี้ที่ข้าพเจ้ามุ่งแสดงออก ภาวะของคู่ตรงกันข้ามดังกล่าว ด้วยข้าพเจ้าเชื่อว่าภาวะของคู่ตรงกันข้ามคือสภาวะทางธรรมชาติที่เป็นจริงซึ่งปรากฏอยู่ในทุกสรรพสิ่งไม่ว่าแม้แต่ตัวของมนุษย์เอง

2. ที่มาจากการสัมผัสโดยตรง

นอกจากแรงบันดาลใจที่เกิดจากจินตนาการแล้วอีกส่วนหนึ่งได้ประกอบสร้างจากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ทั้งทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รวมไปถึงสื่อต่างๆ อย่างโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้ถึงพฤติกรรมและแรงจูงใจต่าง ๆ ของมนุษย์ นอกจากนี้ยังรวมถึงประสบการณ์จริง ๆ ที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสทั้งจากตัวเองและคนรอบข้างในแง่ของการสร้างความสมดุลให้ร่างกายและจิตใจเกิดความสัมพันธ์กัน ดังตัวอย่างจากตัวของข้าพเจ้าเองที่มักจะมีแรงปรารถนา ความฝัน ความหวัง

บางอย่างอยู่ในใจ ซึ่งประกอบด้วยความอยากได้ อยากมี อยากเป็น ในหลาย ๆ สิ่ง หลาย ๆ อย่างคล้าย ๆ กันก็เลยที่ปรากฏอยู่เบื้องลึกภายในใจ เช่น อยากร่ำรวย อยากมีชื่อเสียงหรือมีความნი่มั่นต่อแรงบันดาลใจทางเพศที่ลึกซึ้งและปรากฏอยู่ในจิตใต้สำนึกเล็ก ๆ ที่บางครั้งก็ผุดพรายออกมา โดยไม่ได้ตั้งใจหรือการสังเกตคนอื่น ๆ ที่มักจะมีความนิ่ม ความปรารถนาแตกต่างกัน บางคนอยากจะมีชีวิตที่สุขสงบ บางคนอยากจะมีชีวิตที่สนุก ตื่นเต้นและท้าทาย ที่บางครั้งความอยากเหล่านี้สับสนทางกับความเชื่อของสังคมที่ตั้งเป็นบรรทัดฐานสำคัญที่จะควบคุมพฤติกรรมของคน ทำให้แรงปรารถนาเหล่านี้ บางครั้งก็ขัดแย้งกับสังคมหรือกลมกลืนไปกับสังคมได้

การที่ข้าพเจ้าชอบสังเกตมนุษย์ทำให้ข้าพเจ้าพบว่ามนุษย์ในยุคนี้เต็มไปด้วยการดิ้นรนต่อสู้เพื่อความนิ่ม ความปรารถนา เช่น นักการเมืองก็ต้องการอำนาจและต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและอำนาจก็เป็นดั่งหัวโขนหรือหน้ากากอันศักดิ์สิทธิ์ที่ขึ้นขี่ตายให้กับสังคมได้ แต่สังคมเองก็ยอมรับความคิดนี้ของมนุษย์โดยคุชฎีอีกทั้งยังเป็นกติกาก็มีการต่อสู้กันอย่างไม่ปิดบัง มนุษย์จึงดิ้นรนเพื่อแรงปรารถนาของตนเองได้อย่างเต็มที่

ข้าพเจ้าสัมผัสมนุษย์จนรู้สึกถึงสิ่งเหล่านี้ สิ่งที่มีมนุษย์ต้องการครอบครองเพื่อให้ชีวิตได้สมหวังอย่างมีความสุขและให้สิ่งนี้เป็นแรงผลักดันให้มนุษย์สร้างเปลือกห่อหุ้มตัวเองเอาไว้เพื่อเป็นเกราะป้องกันภัยต่าง ๆ ใน การที่จะสามารถรักษาความปรารถนาเอาไว้ ซึ่งหมายถึงภาวะภายใน (แรงปรารถนา) กับ ภาวะภายนอก (พฤติกรรมทางร่างกาย) ได้กลายเป็นความสัมพันธ์ที่พร้อมจะกลมกลืนกันอย่างจริงใจและขัดแย้งกันจนก่อให้เกิดการปกปิดซ่อนเร้นอำพรางความจริงแท้ภายในใจเอาไว้

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะภายในและภายนอกของมนุษย์ทั้งทางปรัชญาและจิตวิทยา ดังข้อความที่ยกมาอ้างอิงนี้

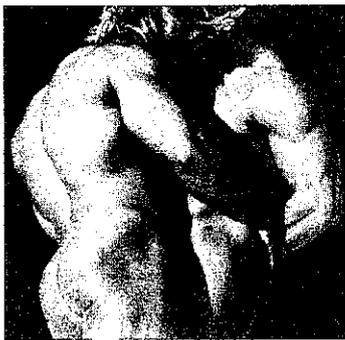
นักปราชญ์ตะวันตกเคยกล่าวไว้หลายคนว่า มนุษย์ประกอบด้วย "ภาวะภายใน" และ "ภาวะภายนอก"

ภาวะภายใน ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ความทรงจำ ความศรัทธาต่าง ๆ ที่ปรากฏในจิตใจ

ภาวะภายนอก ได้แก่ สภาพร่างกายที่เป็นดั่งกลไกซึ่งจะทำตามคำสั่งของภาวะจิตใจ

กล่าวถึง สภาพภาวะภายในจิตใจมนุษย์แล้วต่างก็มีวิธีคิดที่หลากหลายแบบจากบรรดานักปรัชญา ดังเช่น "พลาโต" (Plato) กล่าวว่า วิญญาณคือเนื้อสารทางจิต ทำหน้าที่ 3 ประการคือ คิด รู้สึก และจงใจ หรือ "อริสโตเติล" (Aristotle) กล่าวว่า วิญญาณเป็นเพียงรูปแบบทำหน้าที่

ภาพข้อมูลก่อนการสร้างภาพร่าง

จัดระบบร่างกายและวิญญาณมีความสัมพันธ์กับร่างกายอย่างใกล้ชิด วิญญาณประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือส่วนที่ทำหน้าที่รับรู้ส่วนที่บังคับร่างกายให้ทำพฤติกรรม ส่วน "เดสการ์ต" (Descartes) กล่าวว่า วิญญาณเป็นเนื้อสารสัมผัส พิสูจน์วิญญาณด้วยการคิดหาเหตุผล เหล่านี้จะได้ถึงวิธีคิดแบบโลกตะวันตกที่แบ่งแยกร่างกายออกจากจิตใจ ดังเช่น พลาโต ได้ขยายต่ออีกว่า วิญญาณคือจิตที่สิงสถิตอยู่ในร่างกาย วิญญาณมนุษย์กำเนิดออกมาจากวิญญาณโลก ซึ่งเป็นโลกแห่งความคิด คือมีถิ่นเดิมอยู่ในโลกแห่งมโนคติ ซึ่งมีอยู่ก่อนร่างกาย ภายหลังเป็นเพียงที่อาศัยชั่วคราว เมื่อมาอยู่ในร่างกายมนุษย์วิญญาณจึงหวนระลึกถึงโลกเดิมที่เคยอยู่และปรารถนาจะกลับไปอยู่ที่เดิม หรือ อริสโตเติลที่ขยายต่อว่าวิญญาณเป็นของมีจริง เป็นเนื้อสารทางจิตไม่ใช่ถูกขังอยู่ในร่างกายอย่างที่เพลโตไว้ว่า แต่เป็นเพียงรูปแบบที่จัดระบบร่างกาย จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นในฐานะรูปแบบกับเนื้อสาร (สถิต วงศ์สุวรรณ.2543 : 79)

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีทางปรัชญาที่ข้าพเจ้ายกตัวอย่างได้ถูกสร้างเป็นองค์ความรู้ถึงหน้าที่ของร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าจะวิเคราะห์ต่อไปว่าต้นกำเนิดของพฤติกรรมของคนเรานั้นเกิดจากอะไร จากจิตหรือร่างกายก็ได้มีคำอธิบายในเชิงจิตวิทยาเอาไว้ว่า

พฤติกรรมเป็นผลจากการที่คนเราเลือกปฏิบัติตอบสนองที่เหมาะสมที่สุดมาสนองต่อสิ่งเร้า แต่สิ่งเร้าจะมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่ออินทรีย์อยู่ในภาวะريبเร้าหรือที่เรียกกันว่าภาวะรับการสนใจ พฤติกรรมบางอย่างก็เกิดจากแรงจูงใจที่เห็นได้ง่าย ๆ ชัดเจน แต่พฤติกรรมบางอย่างก็มีแรงจูงใจหลายอย่างรวมกันหรือจากแรงจูงใจที่ลึกซึ้งซับซ้อนมากจนเราบอกไม่ได้ และพลังแรงที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและควบคุมแนวทางของพฤติกรรม ได้แก่

ความต้องการและแรงขับ (Needs and Drives) หรือแรงขับกับแรงจูงใจ คำว่า "ความต้องการ" มีความหมายว่า "ความอยาก" เมื่อเกิดการขาดหรือเกิดความต้องการก็จะมี "แรงขับ" ให้อินทรีย์ (ร่างกาย) ทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าความต้องการและแรงขับเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกันต่อเนื่องกันและแทบจะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน

แรงขับหรือแรงจูงใจที่ทำให้คนเราแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นแบ่งได้ดังนี้

1.แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เนื่องมาจากความต้องการของร่างกาย เช่น ความหิว กระหาย พักผ่อน ขับถ่าย

2.แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง คือเกิดจากการเรียนรู้ เช่นการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่คล้ายตาม

ชนบทรอบนิยมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนที่สังคมกำหนดขึ้นมาหรือ การกระทำอะไรสักอย่างเพื่อให้สังคมยอมรับ ทั้ง ๆ ที่อาจจะขัดหรือคล้อยตามความต้องการในใจของตนเอง

3.แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motives) หมายถึงแรงจูงใจที่พัฒนาขึ้นในตัวตน ซึ่งจะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน ซึ่งมีรากฐานมาจากความต้องการของร่างกายและความต้องการทางสังคมประกอบกัน (กันยา สุวรรณแสง.2542:104)

จากหลักฐานทั้งทางปรัชญาและจิตวิทยา ทำให้ข้าพเจ้าสังเกตได้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายกับจิตใจของมนุษย์ว่า ทุกอย่างแบ่งแยกและสัมพันธ์กันภายใต้สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดกรอบ ซึ่งความสัมพันธ์ที่วุ่นนี้จะผลักดันออกมาในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์พยายามจะสร้างสมดุลระหว่างสิ่งที่ตัวเองต้องการกับสิ่งที่สังคมกำหนดให้ที่หลาย ๆ ครั้งความต้องการของตัวเองก็อาจจะขัดแย้งและกลมกลืนไปกับสังคมที่ควบคุมพฤติกรรมของคน ๆ นั้นอยู่

ข้าพเจ้าจึงสร้างความเชื่อทางหลักฐานนี้ให้อารมณ์เป็นสมมติฐานในการสร้างสรรค์งานศิลปะ กล่าวคือ สมมติฐานที่ว่ามนุษย์มีเปลือกและแก่นแท้ประกอบสร้างตัวตนขึ้นมาและจำต้องอาศัยเปลือกเพื่ออำพรางสิ่งที่ตัวเองต้องการจริง ๆ จากแก่นแท้ภายในใจ ไม่ว่าจะความต้องการนั้นจะปรากฏอยู่ในความต้องการของร่างกาย ของสังคมหรือภายในใจของตัวเองก็ตาม

ขั้นตอนการสร้างสรรค์

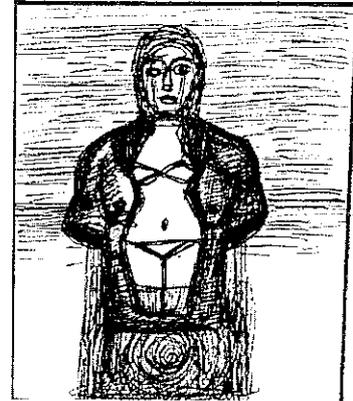
ในขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานชุด “ภายใน – ภายนอกของมนุษย์” นั้นจะต้องใช้ข้อมูลต่าง ๆ นำมาประกอบกันเพื่อผลักดันให้เกิดการสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถแบ่งแยกข้อมูลและขั้นตอนการสร้างสรรค์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล

ข้าพเจ้าจะใช้ภาพถ่ายจากนิตยสารหรือภาพถ่ายที่ถ่ายทำขึ้นเองเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างข้อมูล เพราะรูปทรงมนุษย์ทั้งผู้หญิงและผู้ชายที่นำมาใช้ในผลงานยังคงอ้างอิงความถูกต้องมาจากรูปทรงคนที่เหมือนจริง ข้าพเจ้าจะใช้ภาพถ่ายร่างกายของคนในหลาย ๆ อิริยาบถประกอบไปด้วยท่วงท่า, โบริหน้า รวมไปถึงร่างกายส่วนต่าง ๆ นำมาจัดวางองค์ประกอบให้เหมาะสมแล้วจึงนำมาสร้างเป็นภาพร่าง

2. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

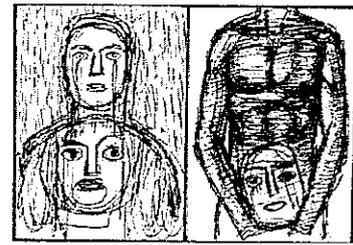
ข้าพเจ้าจะนำภาพถ่ายทั้งหมดมาคัดเลือกภาพที่ตรงตามความต้องการมากที่สุดแล้วนำแต่ละภาพที่อาจจะต่างมุมมอง ต่างสถานที่ ต่างโบริหน้า ท่าทางหรือแม้แต่ต่างนางแบบนายแบบเหล่านั้น มาจัดวางใน

ภาพร่างจากผลงาน

Man and Woman

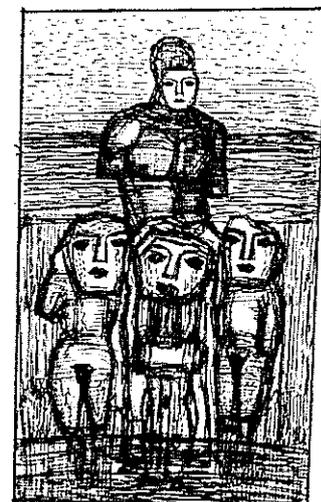
ขนาด 15 x 20 ซม. เทคนิค

ภาพร่างผลงาน Body and Face

ขนาด 15 x 20 ซม.

เทคนิคปากกาทึบดำบน

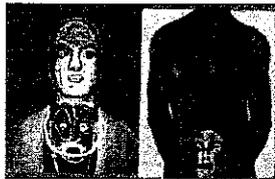

ภาพร่างผลงาน The Silence

ภาพผลงานจริง

ผลงาน Man and Woman
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 80 x 100 ซม.

ผลงาน Body and Face
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 60 x 160 ซม.

ภาพผลงานที่นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

ผลงาน The Silence
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 150 x 100 ซม.

องค์ประกอบที่เหมาะสมและสร้างเป็นภาพร่างด้วยเส้นโครงของรูปทรงคนบนกระดาษจนได้ตำแหน่งของรูปทรงผู้หญิงและผู้ชายตามที่ต้องการแล้วจึงขยายลงไปเป็นผลงานจริง ในขั้นตอนการร่างภาพร่างนี้ ข้าพเจ้าจะมีโครงสีและบรรยากาศของภาพปรากฏอยู่ในมโนภาพคร่าว ๆ และจะไม่พยายามถ่ายทอดขั้นตอนนี้ในภาพร่าง ด้วยเพราะข้าพเจ้าเชื่อว่าขั้นตอนการทำงานจริง ๆ จะปล่อยให้อารมณ์ความรู้สึกสร้างโครงสีขึ้นมาเองในลักษณะฉับพลันทันใด โดยไม่ต้องเตรียมการล่วงหน้าไว้มากเกินความจำเป็น เพราะการทำงานศิลปะของข้าพเจ้ามักจะทำให้ขั้นตอนที่อิสระนี้ปลดปล่อยให้เกิดการแก้ปัญหาระหว่างการร่างงาน ซึ่งจะทำให้ผลงานไม่จำกัดอย่างตายตัวจากภาพร่าง

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

- 3.1 สร้างเฟรมผ้าใบให้ได้สัดส่วนตามขนาดของภาพร่างที่ถูกเลือกไว้เพื่อนำมาขยาย
- 3.2 ขยายภาพร่างลงบนผ้าใบด้วยวิธีการวาดเส้นลงไปบนผ้าใบ โดยใช้ภาพถ่ายจริงเป็นต้นแบบประกอบการสร้าง
- 3.3 ระบายสีน้ำมันบนรูปทรงคนที่ละส่วน
- 3.4 ระบายสีน้ำมันครอบคลุมบรรยากาศทั้งหมดของภาพ
- 3.5 เก็บแต่งรายละเอียดที่ต้องการเสริมหรือลดทอนรูปทรงและบรรยากาศที่ไม่ต้องการออกเป็นขั้นสุดท้าย

วัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย

1. เฟรมไม้ขนาดที่ต้องการ
2. ผ้าใบขนาดเทียบเท่ากับเฟรมไม้
3. สีน้ำมันและวัสดุผสมได้แก่ น้ำมันลินสีด
4. พู่กันขนาดต่าง ๆ
5. ดินสอสี
6. น้ำมันสนเพื่อล้างสี

ในผลงานชุด "ภายใน - ภายนอกของมนุษย์" จะเกิดจากแรงบันดาลใจกับแนวความคิดสร้างสรรค์แล้วจึงนำมาสู่การแสวงหาข้อมูลเพื่อสร้างแบบร่าง จากนั้นก็ขยายลงสู่ผลงานจริง ซึ่งในแต่ละขั้นตอนนั้นจะต้องคำนึงถึงการสร้างและจัดวางองค์ประกอบศิลป์ควบคู่ไปกับการสร้างทัศนธาตุต่าง ๆ ให้ปรากฏผลออกมา ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการวิเคราะห์โดยละเอียด โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์โครงสร้างของการจัดภาพและตามมาด้วยการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์โครงสร้างของผลงาน

ในผลงานชุด “ภายใน – ภายนอกของมนุษย์” จะใช้รูปทรงคนที่เหมือนจริงนำมาดัดแปลง ปูรงแต่งให้กลายเป็นรูปลักษณะใหม่ที่กึ่งจริงกึ่งฝัน โดยจินตนาการเข้าไปเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันออกมา ซึ่งโดยมากผลงานในชุดนี้จะเน้นประธานหลักของภาพอย่างเด่นชัดมากกว่าผลงานทุกชุด และเป็นรูปทรงเดียวที่ทำงานเน้นหัวใจหลักของภาพโดยมีรูปทรงอื่น ๆ กระจ่ายอยู่ไม่มากและเน้นบรรยากาศที่เป็นแผ่นระนาบของสีเพื่อขับเน้นรูปทรงหลักให้เด่นชัดยิ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งแยกการวิเคราะห์การจัดภาพได้ดังนี้

1. ความเป็นเด่น (Dominance)

ผลงานในชุดนี้จะเน้นความเด่นของรูปทรงที่เป็นประธานหลักของภาพอย่างชัดเจนและเป็นรูปทรงเดี่ยวโดด ๆ ที่ทำงานอยู่ในจุดศูนย์กลางของภาพ โดยมีรูปทรงย่อยอื่น ๆ ประกอบกันในส่วนล่างของภาพหรือรอบ ๆ รูปทรงหลัก รูปทรงที่ถูกเน้นออกมาอย่างเด่นชัดจะบ่งบอกถึงความ เป็นมนุษย์อย่างชัดเจนเพื่อผลในเชิงการปะทะโดยไม่มีรูปทรงอื่น ๆ มารบกวน

2. สัดส่วน (Proportion)

ผลงานชุดนี้ รูปทรงหลักของภาพจะมีสัดส่วนขนาดใหญ่จนเห็นได้ชัด โดยรูปทรงรองลงไปจะมีสัดส่วนที่เล็กลงไปและสัดส่วนที่ใหญ่ของรูปทรงหลักทำให้พื้นหลังเป็นเพียงฉากที่ลึกลงไปโดยปล่อยให้รูปทรงหลักทำงานอย่างเต็มที่

3. ดุลยภาพ (Balance)

ผลงานชุดนี้ จะเน้นที่รูปทรงหลักเป็นประธานซึ่งมีสัดส่วนขนาดใหญ่เพราะฉะนั้นการจัดวางจะเน้นสองข้างเท่ากันเพื่อความสมดุล โดยมีรูปทรงที่เป็นองค์ประกอบปรากฏอยู่ตรงจุดศูนย์กลางของภาพพอดี การจัดองค์ประกอบแบบสมดุลทั้ง 2 ข้างนี้ก่อให้เกิดจุดนำสายตาพุ่งไปสู่รูปทรงหลักเป็นจุดเดียว โดยไม่มีส่วนใดทำให้เสียสมดุลของการจัดภาพ

4. การจำกัด (Economy)

ผลงานชุดนี้ ถูกจำกัดรูปทรงและการจัดวางให้เหลือหน่วยทัศนธาตุที่น้อยที่สุด กล่าวคือมีเพียงรูปทรงเกลี้ยงเกลาทำงานเป็นหัวใจหลัก โดยมีพื้นหลังเรียบแต่ลึกทำหน้าที่ผลักดันให้หน่วยหลักอย่างประธานของภาพทำงานอย่างเต็มที่ ผลของการจำกัดรูปทรงและการจัดวางทำให้จุดสนใจของภาพโดดเด่นออกมาเป็นอย่างมาก

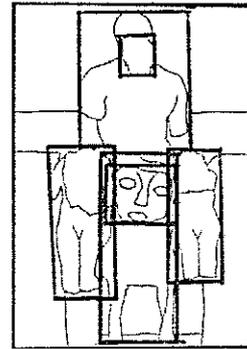
การวิเคราะห์ทัศนธาตุทางศิลปะ

เส้น (Line)

ในผลงานชุด “ภายใน – ภายนอกของมนุษย์” จะใช้เส้นเป็น

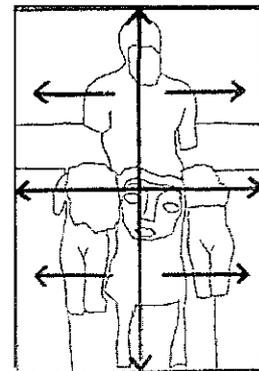
ภาพการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

หัวข้อสัดส่วน

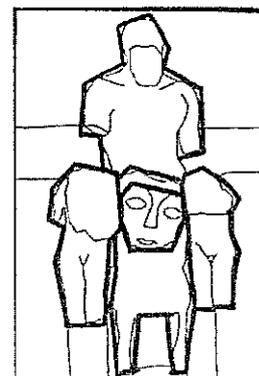
ภาพการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

หัวข้อดุลยภาพ

ภาพการวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

หัวข้อการจำกัด

โครงสร้างที่ก่อให้เกิดรูปทรง โดยเส้นจะกำหนดขอบเขตของรูปทรงอย่างชัดเจนในแนวทางจิตรกรรมยุคคลาสสิก เส้นที่สร้างเป็นรูปทรงนี้จะปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน เพราะพื้นหลังเป็นเพียงน้ำหนักของสีที่สร้างระยะลึก รูปทรงที่เด่นชัดออกมาโดยการสร้างของเส้น จึงมีความคมชัดในลักษณะ 3 มิติที่ดูทำให้ลวงตา

น้ำหนัก (Tone)

ในผลงานชุดนี้ น้ำหนักจะถูกแบ่งแยกกันอย่างชัดเจนระหว่างพื้นหลังกับรูปทรงคนที่เป็นประธานหลักของภาพ โดยน้ำหนักจะไม่มีวามคลุมเครือ ลึกลับแต่จะเปิดเผยออกมาอย่างเด่นชัดและคัดรูปทรงออกมาให้เห็นอย่างโดดเด่น

สี (Colour)

ในผลงานชุดนี้ สีจะสดและสว่างอย่างมาก นับตั้งแต่รูปทรงคนและพื้นหลังที่อาจจะเป็นสีในโทนร้อนที่ปะทะกันอย่างรุนแรง ดังเช่นผลงานชิ้นนี้จะมีพื้นหลังเป็นสีชมพูอมม่วงแต่รูปทรงคนเป็นสีม่วงในที่สว่าง ความสดและแรงของสีเส้นที่ดูชัดในผลงานชิ้นนี้ได้เปิดเผยถึงความร้อนแรงของภาพได้เป็นอย่างดี

พื้นผิว (Texture)

ผลงานชุดนี้ ใช้วิธีการเกลี่ยสีให้เรียบและแน่น เพื่อผลลัพธ์ในการสร้างความเหมือนจริงของรูปทรงคน โดยใช้กรรมวิธีเดียวกันกับภาพเขียนในยุคเซอร์เรียลลิสม์ที่ใช้การเกลี่ยสีที่เนียนสนิทไปกับผืนผ้าใบ และใช้สีเป็นตัวสร้างบรรยากาศเสมือนจริงให้เกิดรูปทรงขึ้นมา

พื้นที่ว่าง (Space)

ผลงานชุดนี้พื้นที่ว่างถูกใช้อย่างเต็มที่เพื่อขับเน้นรูปทรงหลักให้ดูโดดเด่น แต่พื้นที่ว่างนี้ก็ถูกแทนค่าด้วยสีที่สดและแรงกว่ารูปทรงหลัก จึงมีผลทำให้บรรยากาศของพื้นหลัง ซึ่งทำหน้าที่เป็นพื้นที่ว่างดูลึกเข้าไปได้ในขณะเดียวกันก็อาจจะดูกึ่งแบนตีขึ้นมาปะทะกับรูปทรงจนอาจจะทำให้มิติในภาพเกิดการสับสน ซึ่งข้าพเจ้าเจตนาต้องการให้พื้นที่ว่างกึ่งจริงกึ่งฝันนี้ ได้มีสภาวะที่แปลกประหลาดไม่เบาหวิวจนกลายเป็นเพียงฉากหลังที่ไกลลิบแต่ก็ไม่ใช่ความแบนเรียบที่โดดเด่นอย่างแรงจนเทียบเท่ากับรูปทรงหลักที่ทำงานเป็นประธานในภาพ

รูปทรง (Form)

ข้าพเจ้าใช้รูปทรงคนผู้ชายเพื่อแสดงออกถึงรูปธรรมที่ชัดเจนของมนุษย์ที่เปิดหน้ากากของตนเองออกให้เห็นภายในที่แปลกประหลาด โดยปกติผลงานของข้าพเจ้าจะเน้นรูปทรงเป็นหลักของภาพและโดยเฉพาะผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้าตั้งใจจะเน้นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้รูปทรงอื่น ๆ ที่ประกอบกันขึ้นมา เช่น รูปทรงใบหน้าคล้ายหน้ากาก หรือรูปทรงคล้ายรูปปั้น

ของเทวรูปโบราณ เหล่านี้ก็ถูกสร้างให้เกิดความหมายในเชิงอำนาจของมนุษย์ที่ปรากฏอยู่ในอารยธรรมดั้งเดิม ข้าพเจ้าจะนำรูปทรงทั้งหมดมาจัดวางอยู่ตรงกลางภาพเพื่อผลของการขบขันให้รูปทรงโดดเด่นที่สุด

บทสรุป

ผลงานศิลปะชุด "ภายใน-ภายนอกของมนุษย์" คือการพยายามจินตนาการและค้นคว้าถึงสภาวะอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่จำเป็นต้องสร้างเกราะกำบังให้กับตัวเองเพื่อความอยู่รอดและการยอมรับจากสังคม โดยอาจจะปกปิด กลบเกลื่อน ซ่อนเร้นความปรารถนาส่วนตัวเอาไว้ ข้าพเจ้าถือว่าภาวะนี้เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งและเป็นสัญชาตญาณในการเอาตัวรอดของมนุษย์ที่จะต้องได้รับการตรวจสอบให้ถึงแท้ถึงความจริงที่ปรากฏอยู่ภายในจิตใจกับพฤติกรรมภายนอกที่จะสร้างสมดุลให้มนุษย์มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สมมุติฐานถึงภาวะภายใน-ภายนอกนี้ของข้าพเจ้าจึงอาจจะสร้างความตระหนักถึงสิ่งที่เป็นอยู่และสิ่งที่ควรจะเป็นในการดำรงอยู่ของคนเราเพื่อที่จะบริหารความฝันและแรงปรารถนาให้กลมกลืนไปกับแรงกดดันจากสังคมให้ได้ผลตามที่ใจต้องการข้าพเจ้าหวังว่าผลงานชุดนี้อาจกระตุ้นจินตนาการใครบางคนให้สอบถามตัวตนอย่างละเอียด ซึ่งตัวข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสสืบค้นตัวตนและหาจุดสมดุลในการบริหารตัวเองเพื่ออยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้การสร้างงานศิลปะเป็นหนทางหนึ่งในการบริหารสิ่งที่อยู่ภายในใจของข้าพเจ้าให้สอดคล้องไปกับสังคมภายนอกโดยไม่เกิดเป็นปฏิปักษ์กันอย่างรุนแรงจนก่อให้เกิดความทุกข์ ผลงานชุดนี้ของข้าพเจ้าจึงทำหน้าที่เหมือนกับกระจกสะท้อนให้กับตัวเองในการพยายามดำรงตนอยู่ในสังคมโลกศิลปะในเมืองไทยให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองและคนอื่น ๆ ให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

กันยา สุวรรณแสง : จิตวิทยาทั่วไป, บริษัทรวมสาส์น, 2542

กำจร สุนพงษ์ศรี : ศิลปะสมัยใหม่, บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,

2528

ชลุด นิมเสมอ : องค์ประกอบศิลปะ, สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542

สถิต วงศ์สุวรรณ : ปรัชญาเบื้องต้น, บริษัทรวมสาส์น, 2543

ยศ สันตสมบัติ : มนุษย์กับวัฒนธรรม, สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544

O.B Duane : DISCOVERING ART SALVADOR DALI,

Brockhampton Press. 1996

ประวัติและการแสดงงานศิลปะ

นาย วุฒิกิจร คงคา

เกิด 30 พฤศจิกายน 2512 จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษา - โรงเรียนมารีย์วิทยา

- โรงเรียนอัสสัมชัญ นครราชสีมา

- สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล นครราชสีมา

- ศิลปบัณฑิต (สาขาจิตรกรรม) เกียรตินิยมอันดับ 2

คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ศิลปมหาบัณฑิต (สาขาจิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปัจจุบัน อาจารย์ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โทร. / โทรสาร 0-2739-2151

ที่อยู่ 45 ซอยอิสรภาพ 3 ถนนอิสรภาพ แขวงสมเด็จเจ้าพระยา

เขตคลองสาน กรุงเทพฯ

การแสดงงานศิลปะเดี่ยว

2546 - แสดงงานเดี่ยวชุด Wallpaper ที่หอศิลป์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เกียรติประวัติ

2535 - รางวัลชนะเลิศศิลปกรรมร่วมสมัย โดยธนาคารกสิกรไทย

- รางวัลศิลปกรรมยอดเยี่ยม ศิลปกรรมนำสิ่งที่ดีที่สุดชีวิต

โดยบริษัทโตชิบา

2536 - รางวัลที่ 1 เหรียญทอง จิตรกรรมร่วมสมัย จิตรกรรมบัวหลวง

โดย ธนาคารกรุงเทพ

2537 - รางวัลชนะเลิศศิลปกรรมร่วมสมัย โดยธนาคารกสิกรไทย

2538 - รางวัลดีเด่น จิตรกรรมพานาโซนิค

- รางวัลดีเด่น ศิลปกรรม ปตท.

2539 - รางวัลยอดเยี่ยมอันดับ 2 จิตรกรรมพานาโซนิค

2540 - รางวัลเกียรตินิยมอันดับ 2 เหรียญเงิน จิตรกรรมศิลปกรรม

แห่งชาติ ครั้งที่ 43

2542 - รางวัลศิลปกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย

โดย บริษัท ฟิลลิป มอริส

2548 - รางวัลทุนเกียรติยศ ศิลป์ พีระศรี